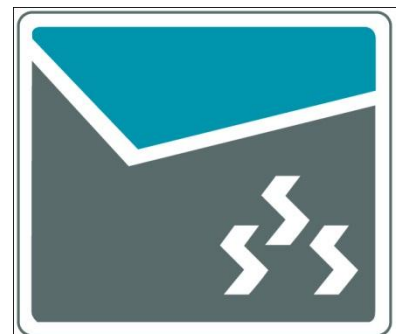

expectus

Sóknaráætlun Suðurnesja
Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum

Mars 2013

Innihald

Inngangur	5	
1 Framtíðarsýn	6	
2 Stöðugreining	7	
2.1 Atvinnumál og nýsköpun		7
2.1.1 Styrkleikar		7
2.1.1.1	Mannauður og menning	7
2.1.1.2	Innviðir	7
2.1.1.3	Auðlindir	8
2.1.1.4	Staðsetning	8
2.1.1.5	Stjórnsýsla	8
2.1.1.6	Atvinnulíf	8
2.1.2 Veikleikar		8
2.1.2.1	Veik ímynd	8
2.1.2.2	Mannauður og menning	8
2.1.2.3	Atvinnulíf	8
2.1.2.4	Staðsetning	9
2.1.2.5	Stjórnsýsla	9
2.1.3 Ógnanir		9
2.1.3.1	Náttúruhamfarir og ofnýting auðlinda	9
2.1.3.2	Stjórnsmál og efnahagsástand	9
2.1.4 Tækifæri		9
2.1.4.1	Auðlindir	9
2.1.4.2	Mannauður og menning	9
2.1.4.3	Innviðir	9
2.1.4.4	Atvinnulíf	9
2.1.4.5	Staðsetning	9
2.1.4.6	Stjórnsýsla	9
2.2 Menningar- og menntamál		10
2.2.1 Styrkleikar		10
2.2.1.1	Menning Suðurnesja	10
2.2.1.2	Viðburðir	10
2.2.1.3	Stofnanir og innviðir	10

2.2.2	Veikleikar	10
2.2.3	Ógnanir	11
2.2.4	Tækifæri	11
2.2.4.1	.....Menning Suðurnesja	11
2.2.4.2	.....Viðburðir	11
2.2.4.3	..... Stofnanir og innviðir	11
2.2.4.4	..... Staðsetning og náttúra	11
2.3	Markaðsmál	11
2.3.1	Styrkleikar	11
2.3.1.1	.....Staðsetning	11
2.3.1.2	..... Menning	12
2.3.1.3	..... Einstök náttúra	12
2.3.1.4	..... Atvinnulíf	12
2.3.1.5	..... Innviðir og stofnanir	12
2.3.1.6	..... Jákvæð ímynd	12
2.3.1.7	..... Þekkt vörumerki	12
2.3.2	Veikleikar	12
2.3.2.1	..... Veik ímynd	12
2.3.2.2	.....Nafnaruglingur	12
2.3.2.3	..... Hrepparígur	12
2.3.2.4	..... Neikvæð fjölmiðlaumfjöllun	12
2.3.3	Ógnanir	12
2.3.4	Tækifæri	13
2.3.4.1	..... Skerpa ímynd svæðisins	13
2.3.4.2	..... Vinna betur saman	13
2.4	Samantekt	13
3	Stefnumótun, markmið og aðgerðir	14
3.1	Atvinnumál og nýsköpun	14
3.1.1	Álver og stóriðja í Helguvík	14
3.1.2	Efling fullvinnslu á sjávarfangi	15
3.1.3	Styrking flugvallarins og tengdrar starfsemi	17
3.1.4	Heilsutengd þjónusta	18
3.2	Menningar- og menntamál	19
3.2.1	Efling menntunar	19
3.2.2	Skilgreining á stofnunum	23
3.2.3	Efling tónlistarhefðar á Suðurnesjum	24

3.3	Markaðs- og ímyndarmál	25
3.3.1	Efling samstöðu og samvinnu	25
3.3.2	Efling ímyndar og sjálfsmýndar Suðurnesjanna og Suðurnesjamanna	26
3.3.3	Efling vitundar um umhverfis- og vottunarmál	27
3.3.4	Miðlun upplýsinga til ferðamanna	29
4	Samantekt.....	30
5	Lokaorð	31
6	Helstu heimildir.....	32

Inngangur

Sóknaráætlanir landshluta eru eitt af lykilverkefnum Ísland 2020 sem samþykkt var í ríkisstjórn í janúar 2011. Markmið verkefnisins er, eins og segir í minnisblaði til ríkisstjórnar um málið „að einfalda og efla samskipti ríkis og sveitarfélaga og tryggja gagnsæi, hagkvæmni, hlutlægni og skilvirkni við úthlutun og umsýslu fjárveitinga úr ríkissjóði sem ekki fara til lögbundinna verkefna í landshlutum.“ (Tillaga til ríkisstjórnar um sameiginlegan skilning Stjórnarráðsins að útfærslu Sóknaráætla landshluta árin 2012-2020, 2012). Þetta byggir á þeirri framtíðarsýn að þeir fjármunir sem Alþingi ráðstafar hverju sinni af fjárlögum til verkefna í einstökum landshlutum á sviði atvinnumála, byggða- og samfélagsþróunar byggi á sóknaráætlunun hvers landshluta og renni um einn farveg á grundvelli samnings til miðlægs aðila í hverjum landshluta. Til þess að svo megi verða þarf að forgangsraða verkefnum og áherslum hvers landshluta í gegnum sóknaráætlanir.

Þetta plagg er liður í þeirri vinnu og hér fyrir neðan gefur að líta sóknaráætlun Suðurnesja fyrir árin 2012 – 2020 í samræmi við ofangreind markmið.

Mikil vinna hefur farið fram á Suðurnesjum á undanförunum árum í þá átt að skilgreina styrkleika svæðisins og tækifæri til vaxtar. Sem dæmi má nefna í tengslum við vaxtarsamning sem undirritaður var árið 2010, við Þjóðfund sem haldinn var 2010, við IPA umsókn sem unnin var á árunum 2011-2012, í tengslum við gerð Svæðisskipulags Suðurnesja 2012 og á vegum Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar (Kadeco). Því var byggt á þeirri vinnu við vinnslu sóknaráætlunar og skerpt á henni á sérstökum vinnufundi í tengslum við aðalfund Sambands sveitarfélaga á Suðurnesjum (SSS) 6. október 2012, sem nánar er greint frá í kafla 3, en vinnan við áætlunina er á ábyrgð og verksviði sambandsins sem helsta samstarfsvettvangs sveitarfélaganna á Suðurnesjum. Út úr þessari vinnu varð plagg þetta til. Utanumhald um vinnu þess og undirbúningur og skipulag vinnufundarins var í höndum Kristins Tryggva Gunnarssonar, stjórnarformanns og ráðgjafa hjá Expectus og dr. Magnúsar Árna Magnússonar, dósents við Háskólann á Bifröst og ráðgjafa hjá Expectus.

Framtíðarsýn

Fá svæði á Íslandi búa yfir jafnmiklum tækifærum til vaxtar og Suðurnes. Gjöfular auðlindir til lands og sjávar, góðar samgöngur, mikil náttúrufegurð, fjölsóttir ferðamannastaðir, öflugir innviðir, nálægð við höfuðborgarsvæðið og helsti alþjóðafflugvöllur landsins gera það að verkum að Suðurnes eru fyrsta flokks staður til búsetu og atvinnurekstrar. Framtíðarsýn okkar er að árið 2020 standi Suðurnes jafnfætis sveitarfélögnum á höfuðborgarsvæðinu í samkeppninni um fólk og fyrirtæki.

Til að svo megi verða þarf að hlú vel að atvinnulífi og íbúum svæðisins og snúa veikleikum svæðisins upp í tækifæri. Suðurnes þurfa að vera umhverfis- og fjölskylduvænt samfélag, aðlaðandi og öruggt, þar sem saman fari öflugt atvinnulíf, blómlegt menningarstarf, framúrskarandi skólastarf og góður jarðvegur fyrir nýsköpun, frumkvæði og skapandi hugsun.

Verkefni framundan eru að ná niður atvinnuleysi og renna styrkum stoðum undir öflugt atvinnulíf til framtíðar. Fjölga þarf fjölbreyttum atvinnutækifærum og vel launuðum störfum og stuðla að samstarfi fyrirtækja í skilgreindum klösum og auka erlenda sem innlenda fjárfestingu í atvinnulífi á Suðurnesjum. Auðlindir Suðurnesja skulu nýttar á sjálfbæran hátt í sátt við umhverfið, atvinnulífi og mannlífi á Suðurnesjum til heilla.

Hækka þarf menntunarstig á svæðinu, fjölga tækifærum til náms og bæta frammistöðu nemenda á öllum skólastigum. Einnig ber að renna frekari stoðum undir háskólakennslu og rannsóknir á Suðurnesjum og vinna að tengingu þeirra við atvinnulífið.

Bæta þarf samgöngur enn frekar, innan svæðis og við höfuðborgarsvæðið og gera þær umhverfisvænni. Rétt er að horfa til uppbyggingar lestarsamgangna í þeim efnum. Efla þarf samvinnu sveitarfélaganna á svæðinu og bæta þjónustuna við íbúana enn frekar.

Vinna þarf að vexti og viðgangi öflugs menningarlífs með auknu samstarfi milli menningarstofnana, eflingu þeirra stofnana sem fyrir eru og fjölgun atvinnutækifæra á sviði menningar, lista og menningartengdrar ferðaþjónustu.

Markmiðið er að Suðurnesin verði árið 2020, aflvaki hagvaxtar, velferðar og blómlegs mannlífs, Íslandi öllu til heilla.

2 Stöðugreining

Hér fyrir neðan fer fram greining á stöðu þeirra málaflokka sem áhersla verður á í sóknaráætluninni. Annarsvegar var farið í gegnum SVÓT-greiningu með starfsfólki Sambands sveitarfélaga á Suðurnesjum og Heklungar, atvinnuþróunarfélags Suðurnesja og hinsvegar stuðst við þær greiningar sem hafa verið unnar á síðustu árum fyrir Suðurnesin. Að lokum er stutt yfirlit um niðurstöður greiningarvinnunnar.

2.1 Atvinnumál og nýsköpun

Styrkleikar	Veikleikar
<ul style="list-style-type: none"> • Mannauður og menning • Sterkir innviðir og alþjóðaflugvöllur • Auðlindir • Staðsetning stutt frá höfuðborg • Skilvirk stjórnsýsla • Styrkar stoðir í atvinnulífi	<ul style="list-style-type: none"> • Veik ímynd • Lágt menntunarstig og félagsleg vandamál • Atvinnuleysi • Hörð samkeppni við höfuðborgarsvæðið • Hrepparígur
Ógnanir	Tækifæri
<ul style="list-style-type: none"> • Náttúruhamfarir • Ofnýting auðlinda • Óvissa í stjórnámálum • Erfitt efnahagsástand • Svört atvinnustarfsemi	<ul style="list-style-type: none"> • Sjálfbær nýting auðlinda • Auðlindagarður • Efling menntunar og rannsókna • Bættar samgöngur • Nýting Ásbrúar • Nýsköpun í atvinnulífi • Flugvöllurinn • Staðsetning • Aukin samvinna sveitarfélaga

2.1.1 Styrkleikar

2.1.1.1 Mannauður og menning

Mannfjöldi á Suðurnesjum var í ársbyrjun 2012 rúmlega 21.200 manns (Hagstofa Íslands, 2012) og hafði dregist lítillega saman frá árinu 2009, en árin þar á undan hafði íbúum fjölgað mikið. Á tímabilinu 1998 til 2009 fjölgaði íbúum um rúmlega 37% (Expectus, 2010, bls. 13). Rúmlega 64% af íbúum Suðurnesja er á vinnualdri (18-66 ára) og Suðurnes eru með hæsta hlutfall 17 ára og yngri en lægsta hlutfall 67 ára og eldri á landsvísu. (sama heimild bls. 6). Hlutfall erlendra ríkisborgara hefur verið talsvert yfir landsmeðaltali á Suðurnesjum, á milli 9% og 10% á meðn landsmeðaltalið er um 6,5%. Í ársbyrjun 2012 var hlutfallið 9% (Byggðastofnun, 2012, bls. 7). Að auki eru Suðurnes í stuttri og öruggri akstursfjarlægð frá höfuðborgarsvæðinu, þannig að aðgangur að mannaði er mikill og góður. Öflugar menntastofnanir eru á svæðinu á öllum skólastigum og á Suðurnesjum hefur byggst upp mikil staðbundin þekking í þjónustu við flugvöllinn, bandarísku herstöðina, sjávarútveg, ferðamennsku og auðlindanýtingu. Á Suðurnesjum er einnig vagga dægurlagameningar á Íslandi og þar fer fram töluverð starfsemi í tengslum við hana, auk þess sem tónlistariðkun er almenn í tengslum við góða tónlistarmenntun á svæðinu. Einnig eru öflug íþróttafélög starfandi á Suðurnesjum og fyrsta flokks aðstaða til hverskonar íþróttaiðkunar. Mannlíf á Suðurnesjum er fjölbreytt og þar þrífst frumkvöðlaandi í umburðarlyndu og sveigjanlegu samfélagi. Um tugur safna er rekinn á Suðurnesjum sem tugþúsundir heimsækja á hverju ári (Expectus, 2010, bls. 69).

2.1.1.2 Innviðir

Suðurnesin eru afar vel í sveit sett þegar kemur að innviðum. Þar er að finna helsta alþjóðaflugvöll landsins og má segja að Suðurnesin séu hliðið að landinu í þeim skilningi. Góðar hafnir eru á Suðurnesjum, m.a. stórskipahöfn í Helgúvík og greiðar samgöngur, bæði innan svæðis og við höfuðborgarsvæðið, en Reykjanesbrautin er orðin, eftir tvöföldun, einhver öruggasta og skilvirkasta samgönguæð landsins, enda er hún einn fjölfarnasti vegarkafli landsins utan þéttbýlis með ríflega tíuþúsund bíla á sólarhring milli Hafnarfjarðar og Voga og vinnusókn er mikil inn á höfuðborgarsvæðið og öfugt (Byggðastofnun, 2012, bls.

16-17). Engir hálendisvegir eru á Suðurnesjum og því nánast engar lokanir yfir vetrartímamann vegna veðurs. Mikið framboð er af húsnæði á Suðurnesjum, bæði atvinnu- og íbúðarhúsnæði og innviðir varnarsvæðisins eru öflugir. Á Suðurnesjum er góð aðstaða fyrir frumkvöðla í sérstökum frumkvöðlasetrum. Nýbúið er að vinna svæðisskipulag fyrir Suðurnesin þar sem sett eru fram markmið til eflingar innviða fyrir atvinnulíf (Samvinnunefnd um svæðisskipulag Suðurnesja, 2012).

2.1.1.3 Auðlindir

Suðurnes búa að gjöfulem auðlindum til lands og sjávar en helstu náttúruauðlindir á Suðurnesjum eru grunnvatn, jarðhiti, einstakar jarðmyndanir, kaldur hreinn sjór og fiskimið. Auðlindir Suðurnesja eru mikilvægar fyrir framtíð Suðurnesja. Þær eru undirstaða atvinnuuppbyggingar, sjálfbærrar þróunar, og búsetu. Á Suðurnesjum er nóg landrými og loftrými, tvær jarðvarmavirkjanir, fjölbreytileg náttúra með einstæðum náttúrumyndum, mikið fuglalíf og víðsýni. Veðrið á Suðurnesjum er snjólétt og vindasamt, sem getur verið nýtanleg auðlind. Á Suðurnesjum er einnig að finna einn fjölsóttasta ferðamannastað landsins, Bláa lónið, sem einmitt byggir tilvist sína á auðlindanýtingu, en er orðinn auðlind í sjálfu sér.

2.1.1.4 Staðsetning

Suðurnesin búa að því í staðsetningu sinni að stutt er á höfuðborgarsvæðið. Suðurnes eru jafnframt, sökum greiðra samgangna innan svæðis og þess hve afmarkað svæðið er, eitt atvinnusvæði. Það er einnig vel sett landfræðilega gagnvart þjónustu við allt Norður-Atlantshafsvæðið, t.d. í öryggis- og björgunarmálum eins og áratuga reynsla af rekstri herstöðvarinnar á Miðnesheiði sýnir fram á auk þess sem helsti millilandaflugvöllur landsins er á Suðurnesjum, eins og áður segir.

2.1.1.5 Stjórnsýsla

Á Suðurnesjum eru öflugar og skilvirkar stjórnsýslustofnanir og svæðið býr að því að gott samstarf er á milli sveitarfélaga innan svæðis. Vaxtarsamningur var gerður við Suðurnesin í janúar 2010.

2.1.1.6 Atvinnulíf

Atvinnulíf á Suðurnesjum einkennist af mörgum fámennum vinnustöðum. Meðal minni fyrirtækja er byggingastarfsemi, iðnaður og verslun og önnur viðgerðarþjónusta algengustu vinnustaðirnir en í stærri fyrirtækjum vega iðnaður og önnur opinber þjónusta þyngst (Expectus, 2010, bls. 21). Flugstöð Leifs Eiríkssonar er stærsti einstaki vinnustaður á Suðurnesjum. Á Suðurnesjum er starfandi atvinnuþróunarfélag.

2.1.2 Veikleikar

2.1.2.1 Veik ímynd

Þær athuganir sem verið er að vinna af hálfu Atvinnuþróunarfélags Suðurnesja benda til þess að Suðurnes hafi fremur veika ímynd.

2.1.2.2 Mannauður og menning

Á Suðurnesjum hefur menntunarstig íbúa verið almennt lægra en í öðrum landshlutum. Það sem hugsanlega útskýrir lægra menntunarstig er að á svæðinu voru alltaf næg störf, meðal annars við fiskvinnslu og hjá varnarliðinu. Þeir sem störfuðu hjá varnarliðinu áttu kost á að vinna sig upp og sóttu ýmis námskeið á vegum varnarliðsins og fengu góða þjálfun sem telst ekki til prófgráðu. 69% einstaklinga á atvinnuleysisrá eru einungis með grunnskólamenntun en yfir landið allt er hlutfallið 49% (Velferðarvaktin, 2012, bls. 21). Hlutfall íbúa með háskólamenntun er 17,7% en landsmeðaltal er 33%. Á Suðurnesjum er hátt hlutfall félagslegra vandamála, öryrkja, vanskila og mikið af gjaldþrotum miðað við önnur svæði landsins (Velferðarvaktin, 2012, bls. 4). Frammistaða grunnskólanemenda á Suðurnesjum er almennt lökust á landsvísi, bæði í samræmdum prófum og PISA könnun (Expectus, 2010, bls. 28-32).

2.1.2.3 Atvinnulíf

Á Suðurnesjum er hæsta skráða atvinnuleysi á landinu og hefur það verið svo frá árinu 2007. Atvinnuleysi á Suðurnesjum var 12,3% árið 2011, en á höfuðborgarsvæðinu, þar sem næst mesta atvinnuleysið mældist var hlutfallið 8,2% (Hagstofa Íslands, 2012). Þetta er tiltölulega ný staða á svæðinu því atvinnuleysi fylgdi jafnan landsmeðaltali áratugina þar á undan. Á móti kemur að atvinnuleysi hefur dregist hraðast saman á Suðurnesjum að undanförmu (Velferðarvaktin, 2012, bls.14). Laun eru líka undir landsmeðaltali á svæðinu (Hagstofa Íslands, 2012c).

2.1.2.4 Staðsetning

Nálægðin við höfuðborgarsvæðið er að mörgu leiti blessun, en veldur því að Suðurnesin eru vissulega í harðri samkeppni við höfuðborgarsvæðið um fólk og fyrirtæki.

2.1.2.5 Stjórnsýsla

Þó samstarf sveitarfélaganna á svæðinu sé með ágætum, hefur borið nokkuð á skorti á sameiginlegri stefnu og framkvæmd, sem rekja má til e.k. hrepparígs.

2.1.3 Ógnanir

2.1.3.1 Náttúruhamfarir og ofnýting auðlinda

Suðurnes hvíla á virkri eldstöð með þeim ógnum sem því fylgja. Einnig er viss ógnun fólgin í ofnýtingu auðlinda og því mikilvægt að huga að því að þær séu nýttar með sjálfbærum hætti.

2.1.3.2 Stjórnmal og efnahagsástand

Óvissa um mikilvæg verkefni tengd atvinnulífi á Suðurnesjum, eins og orkunýtingu og sjávarútvegi, tengist fyrst og fremst aðgerðum, aðgerðaleyzi og óvissu á stjórnmalasviðinu. Einnig er þróun efnahagsástandsins ógnun sem blasir við atvinnulífinu ef það þróast á verri veg á ný. Svarta atvinnustarfsemi má einnig nefna sem ógn tengda atvinnulífi.

2.1.4 Tækifæri

2.1.4.1 Auðlindir

Tækifærin sem Suðurnesin standa frammi fyrir í auðlindanýtingu felast meðal annars í sjálfbærri nýtingu orku og Auðlindagarði, en sú hugmynd hefur verið útfærð í umsókn um IPA styrk til Evrópusambandsins.

2.1.4.2 Mannauður og menning

Mikil tækifæri felast í því að efla menntunarstig á Suðurnesjum með uppbyggingu öflugra menntastofnana og rannsókna, svo og í því að hlúa að þeim sem fyrir eru. Í tengslum við slíka uppbyggingu var lagt í vinnu við umsókn um IPA styrk frá Evrópusambandinu fyrir það sem kallast Reykjanes Educational and Research Centre (RERC), eða Kennslu- og rannsóknarmiðstöð Reykjaness (KERR) á íslensku. Tilgangurinn er að vera vettvangur þjónustu og samráðs stofnaðila um eflingu menntunar og rannsókna á Reykjanesi, auk þess að hvetja til frumkvæðis og nýjunga í rannsókna og skólstarfi og aukinna tengsla menntunar og atvinnulífs.

2.1.4.3 Innviðir

Tækifæri felast í bættum samgöngum, eins og tíundað er í Svæðisskipulagi fyrir Suðurnes frá 2012 (Samvinnunefnd um svæðisskipulag Suðurnesja, 2012) og uppbyggingu innviða í tengslum við Keflavíkurflogvöll. Einnig er nýting innviðanna á Ásbrú mikilvægt verkefni sem býður upp á fjöldamörg tækifæri.

2.1.4.4 Atvinnulíf

Undanfarin ár hefur mikil áhersla verið á tækifærin sem fólgin eru í aukinni nýsköpun á Suðurnesjum, ekki síst í starfandi fyrirtækjum, auk þess sem tækifæri eru til staðar í framleiðslu á matvælum og nýtingu nýrra tegunda og fullvinnslu í sjávarútvegi. Tækifæri eru einnig í heilsutengdri þjónustu og sjálfbærri starfsemi, sem nýtir umhverfisvæna orku. Tækifærin í tengslum atvinnulífs og flugvallarins eru mýmörg, auk þess sem góð aðstaða er til kvikmyndagerðar og tónlistarstarfs á Suðurnesjum. Ferðaþjónustan á svæðinu býður upp á fjölda tækifæra til að mynda í ráðstefnuhaldi, heilsutengdri ferðaþjónustu, fræðandi og menningartengdri ferðaþjónustu, t.d. jarðvarmagarði og uppbyggingu ferðamannasvæða.

2.1.4.5 Staðsetning

Áður hefur verið farið yfir styrkleika staðsetningar Suðurnesja og í þeim felast tækifærin hvað hana varðar.

2.1.4.6 Stjórnsýsla

Tækifærin í stjórnsýslunni felast fyrst og fremst í aukinni samvinnu sveitarfélaganna á svæðinu um uppbyggingu sjálfbærs og umhverfisvæns samfélags.

2.2 Menningar- og menntamál

Styrkleikar	Veikleikar
<ul style="list-style-type: none"> • Menning Suðurnesja • Þekktir og rótgrónir viðburðir • Góðir innviðir og öflugar stofnanir	<ul style="list-style-type: none"> • Skortur á fjármagni • Rótleysi • Skortur á að sjá tækifærin í menningunni • Nálægð við höfuðborgarsvæðið • Skortur á sjálfbærliðum í íþróttastarfi • Veik sjálfsmynd • Vantar þekkingu t.d. í tengslum við kvikmyndaverið • Vantar kaffihús
Ógnanir	Tækifæri
<ul style="list-style-type: none"> • Samkeppni við höfuðborgarsvæðið • Áhugaleysi • Fjárskortur • Gríðarlegt framboð á afþreyingu/samkeppni	<ul style="list-style-type: none"> • Menning Suðurnesja • Staðsetning og náttúra • Efla þá viðburði sem fyrir eru • Hlú að stofnunum og innviðum

2.2.1 Styrkleikar

2.2.1.1 Menning Suðurnesja

Suðurnesin byggja á gamalli og rótgróinni menningu, sem gjarnan er tengd sjósókn og sjómennsku. Á síðari tímum hefur tónlistin skipað veigamikinn sess í menningu Suðurnesja, sérstaklega dægurtónlistin, en þróunarsaga hennar er tengd staðsetningu bandarísku herstöðvarinnar, sem segja má að hafi verið sterkasti áhrifavaldurinn á menningu Suðurnesjanna allan síðari hluta tuttugustu aldar og skapað þeim allnokkra sérstöðu meðal íslenskra svæða. Einnig er mikil og sterk íþróttamenning á Suðurnesjum og öflug íþróttafélög, þar sem körfuknattleikur skipar veigamikinn sess. Í gegnum tíðina hefur verið rík hefð fyrir leiklistarstarfi, myndlist, hönnun og annarri listsköpun á Suðurnesjum og þar er einnig að finna sérstaka staðbundna matarmenningu, auk þess sem fjölbreyttur íbúahópur Suðurnesja veitir svæðinu fjölmenningarlegt svipmót.

2.2.1.2 Viðburðir

Þó bæjarhátíðir séu ekki mjög gamalt fyrirbæri á Íslandi hafa helstu hátíðir Suðurnesja, Ljósanótt í Reykjanesbæ og Sjóarinn síkátí í Grindavík náð að vinna sér sess meðal öflugustu bæjarhátíða landsins, ásamt hátíðum á borði við Sólstöðuhátíð í Garði, Sandgerðisdaga og Bryggjudaga í Vogum. Að auki er listahátíð barna haldin árlega í Reykjanesbæ. Á Suðurnesjum er einnig staðið að þekktum íþróttaviðburðum á sviði knattspyrnu, körfuknattleiks, hjólríða og maraþonhlaups svo eitthvað sé nefnt.

2.2.1.3 Stofnanir og innviðir

Um tugur safna er rekinn á Suðurnesjum sem tugþúsundir heimsækja á hverju ári (Expectus, 2010, bls. 69). Góð samvinna er þeirra á milli. Eins eru góðir og fjölsóttir tónlistarskólar reknir á svæðinu og menningarfulltrúar eru starfandi í öllum sveitarfélögum svæðisins. Góðir innviðir eru til staðar fyrir öflugum starfsemi í hinum skapandi greinum, bæði til hönnunar og framleiðslu, sýninga og flutnings og almennt góð aðstaða fyrir öflugt menningarlíf. Á Suðurnesjum stendur skortur á húsakosti menningarlífinu ekki fyrir þrifum. Menningarsamningur hefur verið í gildi milli svæðisins og mennta- og menningarmálaráðuneytisins síðan í apríl 2011.

2.2.2 Veikleikar

Helstu veikleikar sem nefna má til sögunnar eru skortur á fjármagni til menntamála, ákveðið rótleysi og skortur á að sjá tækifærin í menningunni. Nálægðin við höfuðborgarsvæðið með öllu sínu fjölbreytta afreyingarframboði er vissulega ákveðinn veikleiki. Skortur á sjálfbærliðum í íþróttastarfi er líka tilfinnanlegur, sem og veik sjálfsmynd Suðurnesjanna. Einnig vantar þekkingu á ýmsum sviðum menningarinnar t.d. í tengslum við kvikmyndaverið á Ásbrú. Einnig vantar fleiri kaffihús á svæðið.

2.2.3 Ógnanir

Ógnanir eru helstar hið gríðarlega framboð á afþreyingu/samkeppni frá höfuðborgarsvæðinu. Einnig áhugaleysi gagnvart menningu, sem og fjárskortur.

2.2.4 Tækifæri

2.2.4.1 Menning Suðurnesja

Tækifærin eru fólgin í því að byggja á menningu Suðurnesjanna, t.d. dægurtónlistinni, sem er stór atvinnugrein víða.

Tækifærin í menningunni felast annars sérstaklega í því að finna hvað það er sem er sérstakt fyrir Suðurnesin og þannig finna okkar eigin "tón", t.d. í matarmenningu. Í SVÓT greiningunni voru trúarbrögð og kirkjumenning nefnd til sögunnar auk s.k. lúgumeningar, sem felst í hugkvæmnislegri nýtingu á bandarísku „drive-through“ söluaðferðinni.

2.2.4.2 Viðburðir

Áður hafa bæjarhátíðir verið nefndar til sögunnar og íþróttaviðburðir. Tækifæri gæti verið fólgið í því að halda úti viðburðum að vetri jafnt sem sumri undir slagorðinu "Reykjanes allt árið".

2.2.4.3 Stofnanir og innviðir

Mikil tækifæri eru fólgin í innviðum á Suðurnesjum, t.d. á Ásbrú. Þar má nefna hluti eins og kvikmyndaver, innviði sem henta fyrir hönnun, skapandi greinar og auðlindanýtingu. Eins má stuðla að aukinni samvinnu milli safna og sýninga. Vitar geta haft skemmtilegt aðdráttarafli og eins eru 4 golfvöllir staðsettir á Suðurnesjum.

2.2.4.4 Staðsetning og náttúra

Áður hefur verið rætt um tækifærin sem felast í flugvöllinum og fjölbreyttri og sérstakri náttúru Suðurnesja. Norðurljósin sjást einnig vel á Suðurnesjum og geta þau skapað tækifæri í sérhæfðri ferðaþjónustu.

2.3 Markaðsmál

Styrkleikar	Veikleikar
<ul style="list-style-type: none"> • Staðsetning – hliðið að landinu • Tónlistarmenning og íþróttahefð • Einstök náttúra • Jákvæð skírskotun til atvinnulífs • Markaðsstofa • Flugvöllurinn • Jákvæð ímynd • Þekkt vörumerki á Suðurnesjum	<ul style="list-style-type: none"> • Veik ímynd • Er bara stoppistöð • Nafnaruglingur • Hrepparígur • Neikvæð fjölmiðlaumfjöllun
Ógnanir	Tækifæri
<ul style="list-style-type: none"> • Efnahagsástandið • Samkeppni sveitarfélaga á svæðinu • Hörð samkeppni við höfuðborgarsvæðið, Suðurland og önnur svæði • Pólitík og óvissa í kringum hana	<ul style="list-style-type: none"> • Vinna betur saman • Greina betur markhópa • Markaðsstefna til lengri tíma

2.3.1 Styrkleikar

2.3.1.1 Staðsetning

Að vera með Keflavíkflugvöll, hliðið að landinu, setur Suðurnes í einstaka stöðu þegar kemur að tækifærum til markaðssetningar. Hversu stutt er til höfuðborgarsvæðisins gefur Suðurnesjum einnig ákveðið forskot í að markaðssetja sig gagnvart mannfjöldanum þar. Reykjanes eru þar að auki eitt atvinnusvæði og innan þess eru vegalengdir tiltölulega stuttar miðað við mörg önnur svæði landsins.

2.3.1.2 Menning

Tækifæri gætu falist í markaðssetningu tónlistarmenningar svæðisins, svo og íþróttahéðarinnar.

2.3.1.3 Einstök náttúra

Hin einstaka náttúra svæðisins býður upp á sérstakar upplifanir, t.d. í tengslum við jarðvarma og jarðminjar, hafið, rokið, vitana og fleira, auk þess sem Bláa Lónið er sennilega eitthvert þekktasta vörumerki landsins.

2.3.1.4 Atvinnulíf

Hægt er að markaðssetja svæðið með jákvæðum skírskotunum atvinnulífs þess, eins og sjávarútvegs, Bláa lónsins, Keflavíkurflugvallar og hinna fjöldamörgu og fjölbreyttu sprotafyrirtækja á svæðinu.

2.3.1.5 Innviðir og stofnanir

Á Suðurnesjum er starfandi markaðsstofa, auk þess sem flugvöllurinn býður upp á fjöldamörg tækifæri í markaðssetningu.

2.3.1.6 Jákvæð ímynd

Bæði menning og náttúra á Suðurnesjum hafa jákvæða ímynd, skv. rannsóknum, þó hún sé nokkuð veik í huga landsmanna.

2.3.1.7 Þekkt vörumerki

Suðurnes búa yfir nokkrum sterkum og þekktum vörumerkjum eins og Keflavík, Reykjanes, Blue Lagoon eða Bláa Lónið, Ljósanótt, Sjóarinn síkátí og Leirur svo eitthvað sé nefnt.

2.3.2 Veikleikar

2.3.2.1 Veik ímynd

Eins og áður hefur komið fram er ímynd svæðisins óskýr útávið og innávið. Hætt er við að litið sé á Suðurnesin sem stoppistöð á för milli flugvallar og annarra svæða landsins.

2.3.2.2 Nafnaruglingur

Nokkuð ruglandi getur verið fyrir þá sem ekki þekkja til að mörg nöfn eru notuð yfir nánast sömu svæðin. Þannig eru Suðurnes og Reykjanes notuð jöfnum höndum og svo er nafnið Keflavík afar þekkt og oft notað um Reykjanesbæ. Þessi dæmi gera markaðssetningu svæðisins snúnari en ella.

2.3.2.3 Hrepparígur

Suðurnes eru ekki laus við átök í stjórnámálum, frekar en önnur svæði og stundum kemur innri samkeppni í veg fyrir að hægt sé að móta sameiginlega stefnu og sameiginlega sýn á markaðsmál svæðisins.

2.3.2.4 Neikvæð fjölmiðlaumfjöllun

Suðurnes glíma við það vandamál að fjölmiðlaumfjöllun um svæðið vill á stundum vera æði neikvæð. Að hluta til er það fylgifiskur þess að hýsa helsta alþjóðaflugvöll svæðisins, en stundum tengist það líka félagslegum vandamálum sem svæðið glímir við í kjölfar brottfarar bandaríska hersins árið 2006 og efnahagshrunsins 2008. Þannig eru glæpir, eiturlyf, gjaldþrot, atvinnuleysi, skuldavandi, fjöldi öryrkja og lágt menntunarstig oft í kastljósi fjölmiðla, auk þess sem umfjöllun um vandamál tengd móttöku flóttamanna hafa talsvert verið tíunduð að undanförunu, en þeir tengjast svæðinu með þeim hætti að þeir eru hýstir í Reykjanesbæ á meðan unnið er úr hælisumsóknum þeirra, sem sökum fjárskorts og manneklu hjá Útlendingastofnun tekur jafnvel mörg ár. Þessi neikvæða umfjöllun erfiðar markaðssetningu svæðisins.

2.3.3 Ógnanir

Helstu ógnanir sem steðja að í markaðsmálum eru efnahagsástandið, sem getur orðið til þess að fjármagn sé skorið niður í markaðsmálum, auk harðrar samkeppni sveitarfélaga á svæðinu, sem og hörð samkeppni við höfuðborgarsvæðið, Suðurland og önnur svæði. Einnig má nefna óvissu í stjórnámálum sem ógnun í þessum málaflokki.

2.3.4 Tækifæri

2.3.4.1 Skerpa ímynd svæðisins

Tækifæri gætu verið fólgin í því að skerpa ímynd svæðisins, t.d. undir hvaða nafni við erum að markaðssetja það. Eins má huga að markaðssetningu svæðisins inn á við jafnt sem út á við.

2.3.4.2 Vinna betur saman

Tækifæri í því að sveitarfélögin móti sér sameiginlega sýn á markaðsmálin, vinni markaðsstefnu til lengri tíma og greini í sameiningu þá markhópa sem laða eigi að. Einnig mætti hugsa sér að svæðið í heild sinni mótaði sameiginlega samskiptaáætlun við fjölmiðla.

2.4 Samantekt

Ljóst er að gríðarleg tækifæri er að finna á Suðurnesjum í tengslum við auðlindanýtingu, menningu, ferðaþjónustu, sjávarútveg og starfsemi tengdri stöðu Suðurnesja sem “hliðinu að Íslandi”. Staðsetning svæðisins í jaðri höfuðborgarinnar er einnig hvort tveggja einn helsti styrkur þess og ákveðinn veikleiki, þar eð samkeppnin við höfuðborgarsvæðið er tilfinnanlegri sem því nemur. Margt er mjög gott og vel gert á Suðurnesjum og skiptir máli að hlú vel að því sem er, en einnig eru þar verulegir veikleikar sem vinna þarf bug á. Sá helsti er auðvitað atvinnuástandið, sem hefur verið erfiðara á Suðurnesjum en á öðrum svæðum landsins, lægra hlutfall menntaðs vinnuafls og félagsleg vandamál, sem tengjast atvinnu- og efnahagsástandinu sérstaklega. Suðurnes eru að mörgu leiti vel í stakk búin til að takast á við þessa erfiðleika og verður það helsta verkefni komandi ára.

Stefnumótun, markmið og aðgerðir

Á aðalfundi Sambands sveitarfélaga á Suðurnesjum, 6. október 2012, var haldinn vinnufundur um markmið og verkefni í sóknaráætlun með þátttöku aðalfundafulltrúa og aðila sem voru kallaðir sérstaklega til í þá vinnu. Unnið var í 6 hópum um þrjú meginþemu, atvinnumál og nýsköpun, menningar- og menntamál og markaðs- og ímyndarmál. Hóparnir unnu fyrst í sitthvoru lagi, en voru síðan sameinaðir í þrjá, sem komu sér saman um forgangsverkefni og skiluðu af sér með kynningu í lok fundar.

Fyrir aðalfundinn hafði stjórn SSS komið sér saman um að fundarmenn skyldu hafa eftirfarandi markmið úr sóknaráætlun ríkisstjórnarinnar Ísland 2020, til hliðsjónar í vinnunni, enda samræmast þau vel þeim verkefnum sem eru fyrirbyggjandi á Suðurnesjum:

- Að lækka hlutfall atvinnulausra úr 7% árið 2010 í 3% af heildarvinnuafli árið 2020
- Að lækka hlutfall íbúa með 75% örorkumat á aldrinum 18-66 ára úr 7,3% í 5,7% árið 2020
- Að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020
- Að 4% af landsframleiðslu sé varið til rannsókna, þróunar og nýsköpunar og að hlutfall framlags fyrirtækja verði 70% á móti 30% framlagi ríkisins í samkeppnissjóði og markáætlanir
- Að árið 2020 verði færni íslenskra grunnskólanemenda sambærileg við 10 efstu þjóðir samkvæmt OECD PISA rannsókninni á lesskilningi og læsi á stærðfræði og raungreinar

Ríkisstjórn Íslands samþykkti 27. nóvember 2012 úthlutun 400 milljóna króna í sóknaráætlanir landshluta fyrir árið 2013. Fjármagninu er deilt á átta landshluta og er þeim ætlað að ákvarða á grundvelli sóknaráætlana hvernig fjármagninu verður varið. Um er að ræða fé sem ætlað er að fullreyna það skipulag og vinnulag sem stýrinet allra ráðuneyta í samvinnu við Samband íslenskra sveitarfélaga og landshlutasamtök sveitarfélaga hafa unnið sameiginlega að síðustu tvö ár. Af þessum fjármunum verður rúmum 45 milljónum varið á Suðurnesjum (Stjórnarráð Íslands, 2012). Hér fyrir neðan er m.a. að finna tillögu að skiptingu þessara fjármuna á verkefni sem tengjast markmiðum þeim sem samstaða hefur náðst um að leitast við að ná á Suðurnesjum.

3.1 Atvinnumál og nýsköpun

Í hópnum um atvinnumál og nýsköpun voru Árni Sigfússon, Reykjanesbæ, Böðvar Jónsson, Reykjanesbæ, Davíð Ásgeirsson, Garði, Eggert Sólberg Jónsson, SSS, Einar Tryggvason, Garði, Eysteinn Eyjólfsson, Reykjanesbæ, Gísli Heiðarsson, Garði, Guðmundur Pétursson, Samtökum atvinnurekenda á Suðurnesjum, Hólmfríður Skarphéðinsdóttir, Sandgerðisbæ, Jóngeir Hlinason, Vogum, Magnús S. Magnússon, Sandgerði, Páll Jóhann Pálsson, Grindavík, Pétur Pálsson, Grindavík, Sigrún Jónsdóttir, Sandgerði og Sigurður Garðarsson, Samtökum atvinnurekenda á Suðurnesjum. Hóparnir komu sér saman um fjögur yfirmarkmið og eru þau listuð upp hér fyrir neðan í þeirri forgangsröð sem þátttakendur komu sér saman um í vinnunni. Í framhaldi eru listuð upp þau verkefni sem tengjast markmiðunum og sem lagt er til að farið sé í í tengslum við sóknaráætlun.

3.1.1 Álver og stóriðja í Helguvík

Eins og fram hefur komið er umfangsmesta verkefnið sem Suðurnesjamenn standa frammi fyrir að minnka atvinnuleysi á svæðinu, sem er hlutfallslega það mesta á landinu og sannkallað böf. Stærsta verkefnið í atvinnumálum á Suðurnesjum er álver og stóriðja í Helguvík, en það verkefni hefur verið í undirbúningi lengi. Ekki er hægt að vinna í sóknaráætlun fyrir Suðurnes öðruvísi en að hugað sé að þessu stóra máli og hér fyrir neðan má finna tillögu að verkefni í tengslum við fyrsta og mikilvægasta yfirmarkmið Suðurnesjamanna að álverið verði reist.

Markmið 1.1	Álver og stóriðja í Helgúvík
Lýsing á úrbótartækifærinu	Ná þarf samkomulagi um orku og flutningsleiðir. Skoða mannaflapörf með tilliti til vinnuafis á svæðinu.
Lýsing á verkefni	Hagsmunaaðilar setjist niður og leysi sín mál. Samningar náist um orkuverð og flutningsleiðir. Greina stöðu samfélagsins í upphafi verkefnis.
Þátttakendur	Norðurál, kísilverið, framkvæmdaaðilar, sveitarfélög, ríkisvaldið og orkufyrirtæki.
Hlutverk SSS	Hagsmunaaðili og þarf að fylgja verkefninu eftir á sem bestan hátt sem mögulegt er.
Markmið um árangur	Skapi 350-400 vel launuð starf til lengri tími auk fjölda afleiddra starfa.
Tímarammi	Raunhæft er að verkefnið verði komið í fullan gang eftir þrjú til fjögur ár.

Heiti verkefnis	Verkefni 1.1.1. Rannsókn og greining á áhrifum stóriðju á samfélagið á Suðurnesjum
Stutt verkefnalýsing	Í tengslum við fyrirhugað álver og stóriðju í Helgúvík er lagt til að farið verði í það verkefni að greina áhrif stóriðju á samfélagið á Suðurnesjum og það verkefni verði á ábyrgð Sambands sveitarfélaga á Suðurnesjum. Rannsóknin verði fjármögnuð að fullu með fjármagni tengdu sóknaráætlun til að tryggja óhæði hennar. Verkefnið tengist því markmiði 20/20 áætlunarinnar að lækka hlutfall atvinnulausra úr 7% árið 2010 í 3% af heildarvinnuafli árið 2020.
Markmið	Að fyrir liggja greinargóð þekking á hugsanlegum áhrifum stóriðju á samfélagið á Suðurnesjum
Árangursmælikvarðar	Skýrslu sé skilað á réttum tíma
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Skýrslugerð lokið
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Skýrsla um áhrif stóriðju á samfélagið á Suðurnesjum
Heildarkostnaður	3.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	3.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum (SSS)
Framkvæmdaaðili	SSS og aðkeypt vinna
Samstarfsaðilar	Norðurál, kísilverið, framkvæmdaaðilar, sveitarfélög, ríkisvaldið og orkufyrirtæki
Verktími	Apríl - september 2013
Sundurliðun kostnaðar	
Kostnaður við könnun og skýrsluskrif	1.800.000 kr.
Kostnaður við rýnihópagreiningu	1.200.000 kr.

Alls 3.000.000 kr.

Verkþættir 1.1.1.	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Gagnasöfnun										
Rýnihópagreining og könnun										
Ritun skýrslu										
Verklok										

3.1.2 Efling fullvinnslu á sjávarfangi

Suðurnesin eru sjávarútvegssvæði og því er mikilvægt að verðmæti þeirra aðfanga sem dregin eru úr sjó séu sem mest. Liður í sókn Suðurnesjanna í atvinnumálum er að vinna að því yfirmarkmiði.

Markmið 1.2	Efling fullvinnslu á sjávarfangi
Lýsing á úrbótartækifærinu	Áframvinna núverandi vörur og komast nær neytanda (vinna sem er unnin erlendis í dag) með bættri geymslu- og flutningatækni. 100% fullvinnsla þar sem tekið er allt annað, það sem í dag er hrat er unnið áfram. Auka fjármagn í tækniþróun í sjávarútvegi. Aðilar sem

	til þekkja hafa áhyggjur af mögulegum áhrifum hækkun veiðigjalds sem mun leiða til þess að ofangreind markmið nái ekki fram að ganga.
Lýsing á verkefni	Fullvinnsla annars vegar og áframvinnsla hins vegar. Getur komið með störf heim og skapað störf t.d. í tengslum við matvælaframleiðslu, snyrtivöruframleiðslu o.fl.
Þátttakendur	Fyrirtæki innan fullvinnslu- og sjávarútvegsklasans, sveitarfélög og viðkomandi ráðuneyti
Hlutverk SSS	Sjá til þess að skilyrði til vaxtar séu til staðar. Skapa grundvöll sem snýr að þjónustu sveitarfélaga og stuðning við fyrirtæki. Koma að samskiptum við stjórnvöld.
Markmið um árangur	Betri nýting á próteini. Leiðandi á Norður Atlantshafi. Auknar tekjur og fleiri störf.
Tímarammi	Tvö til þrjú ár

Heiti verkefnis

Verkefni 1.2.1. Efling fullvinnslu á sjávarfangi

Lagt er til að farið verði í það verkefni að koma á klasasamstarfi aðila í sjávarútvegi, sveitarfélaganna á svæðinu, annarra hagsmunaaðila og atvinnuvegaráðuneytis í samstarfi við íslenska sjávarklasann. Markmiðið er að samstarfinu verði komið á til frambúðar og að til að hrinda því í framkvæmd verði ráðinn verkefnastjóri í 50% starf út árið 2013. Gert er ráð fyrir að fyrirtæki og sveitarfélög liðsinni við þessa vinnu með því að leggja til starfshlutfall ákveðinna starfsmanna til að vinna með verkefnisstjóra, sem verður staðsettur í húsnæði Heklnnar í Eldey. Árangur verkefnisins verður rýndur og ákvörðun tekin með framhaldið í desember 2013.

Stutt verkefnalýsing

Markmið

Koma af stað klasasamstarfi um frekari fullvinnslu í sjávarútvegi með aðilum úr sjávarútvegi, sveitarfélagi og ríkisvaldi.

Árangursmælikvarðar

Að komið sé á reglubundið samstarf með föstum fundum ofangreindra aðila um eflingu fullvinnslu í sjávarútvegi.

Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu

Reglulegir fundir séu komnir á.

Lokafurð – forsenda lokagreiðslu

Klasasamstarf um fullvinnslu í sjávarútvegi

Heildarkostnaður	10.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	5.000.000 kr.

Ábyrgðaraðili

SSS

Framkvæmdaaðili

Heklan og aðkeypt vinna

Samstarfsaðilar

Fyrirtæki innan fullvinnslu- og sjávarútvegsklasans, sveitarfélög og viðkomandi ráðuneyti

Verktími

Hefst í apríl 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklnnar (50% starfshlutf. í 9 mán.) 2.600.000 kr.

Aðkeypt þjónusta 2.400.000 kr.

Starfsframlag fyrirtækja og sveitarfélaga 5.000.000 kr.

Alls 10.000.000 kr.

Verkþættir 1.2.1.

	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Ráðning verkefnisstjóra										
Stefnumótun klasa m. þátttöku hagsmunaaðila										
Reglulegir verkefnafundir										
Rýni og ákvörðun um framhald verkefnis										

3.1.3 Styrking flugvallarins og tengdrar starfsemi

Flugvöllurinn er fjölmennasti vinnustaður Suðurnesja og þjónusta í kringum hann er vaxandi, enda hefur umferð um flugvöllinn aukist jafnt og þétt. Tækifæri eru í eflingu klasasamstarfs um flugvöllinn.

Markmið 1.3	Styrking flugvallarins og tengdrar starfsemi
Lýsing á úrbótartækifærinu	Þörf er á styrkja alþjóðflugvöllinn, bjóða innanlandsflug velkomið, flytja Landhelgisgæsluna á flugvallarsvæðið, efla fólksflutninga og þjónustu tengda flugi og flugrekstri
Lýsing á verkefni	Tryggja að flugvöllurinn geti tekið við vaxandi fjölda fólks og tryggja honum rými til að vaxa. Vinna að fjölbreyttari tækifæri fyrir ferðamenn á Suðurnesjum. Styrkja innviði ferðaþjónustu á Suðurnesjum t.d. almenningsamgöngur. Sjá til þess að virðisaukinn af ferðamönnum verði eftir á svæðinu og markaðssetja svæðið sem eina heilda.
Þátttakendur	Flugvallaryfirvöld, ríkisvaldið, sveitarfélög, haghafar í greininni, Markaðsstofa Suðurnesja, Ferðamálasamtökin, Kadeco, Keilir, Isavia.
Hlutverk SSS	Samhæfingar og stefnumótunaraðili. Þrýstihópur.
Markmið um árangur	Auka umferð um völlinn og vera í stakk búin til að taka á móti auknum fjölda fólks með það að markmiði að skapa fjölbreyttari störf.
Tímarammi	Langtímaverkefni

Heiti verkefnis	Verkefni 1.3.1. Styrking flugvallarins og tengdrar starfsemi
Stutt verkefnalýsing	Lagt er til að farið verði í það verkefni að koma á klasasamstarfi aðila í sem tengjast starfseminni á flugvellinum og að innan ramma þess samstarfs verði mótað samstarf um nám í flugengdri þjónustu. Markmiðið er að samstarfinu verði komið á til frambúðar og að til að hrinda því í framkvæmd verði verkefnið falið starfsmanni Heklnnar í hlutastarfi út árið 2013. Gert er ráð fyrir að samstarfsaðilar liðsinni við þessa vinnu með því að leggja til starfshlutfall ákveðinna starfsmanna til að vinna með verkefnisstjóra, sem verður staðsettur í húsnæði Heklnnar í Eldey. Einnig er gert ráð fyrir aðkeyptri þjónustu við stefnumótun klasans. Árangur verkefnisins rýndur og ákvörðun tekin með framhaldið í desember 2013.
Markmið	Formlegt klasasamstarf. Nám í tengslum við atvinnustarfsemi í flugtengdri- og ferðaþjónustu.
Árangursmælikvarðar	Að haldnir séu reglulegir verkefnafundir með þátttöku ofangreindra aðila og að fyrir liggi áætlanir um samstarf um nám í flugtengdri þjónustu
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Að reglulegir verkefnafundir séu hafnir
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Formlegt klasasamstarf. Nám í tengslum við atvinnustarfsemi í flugtengdri- og ferðaþjónustu.
Heildarkostnaður	7.500.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	5.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt vinna Mögulegir samstarfsaðilar eru flugvallaryfirvöld, ríkisvaldið, sveitarfélög, haghafar í greininni, Markaðsstofa Suðurnesja, Ferðamálasamtökin, Kadeco, Keilir og Isavia.
Samstarfsaðilar	
Verktími	apríl-desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Hekllunnar (50% starfshlutf. í 9 mán.)	2.600.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	2.400.000 kr.
Starfsframlag samstarfsaðila	2.500.000 kr.
Alls	7.500.000 kr.

Verkþættir 1.3.1.

mar apr maí jún júl ágú sep okt nóv des

Ráðning verkefnisstjóra											
Stefnumótun klasa											
Verkefnafundur klasa											
Rýni og ákvörðun um framhald verkefnis											

3.1.4 Heilsutengd þjónusta

Ýmsir athyglisverðir sprotar hafa verið að skjóta rótum að undanförunu í tengslum við heilsutengda þjónustu á Suðurnesjum og tengist þetta yfirmarkmið því sem þar er að gerast.

Markmið 1.4	Heilsutengd þjónusta
Lýsing á úrbótartækifærinu	Uppbygging þjónustu á heilsusviði, sem tengist gæðum svæðisins, s.s. heitu vatni (Bláa lónið) og aukin fjölbreytni, s.s. heilsuefling, lyfjaframleiðsla, langtímameðferð, skurðstofuþjónusta o.s.frv. Heilsuþorp!
Lýsing á verkefni	Sett verði fram skýr stefna og markaðssetning tækifæra svæðisins, bæði húsnæði og umhverfislegir kostir og leitað fjármagns til frekari þróunar.
Hvað er verkefnið ekki	Ekki almennur sjúkrahúsrekstur á vegum ríkisins.
Þátttakendur	Einkaaðilar, sveitarfélög, markaðsstofa Suðurnesja, Heklan, fjárfestingasjóðir og ríki.
Hlutverk SSS	Stuðningur við stefnumótun- fjármögnun fyrstu skrefa- upplýsingagjöf.
Markmið um árangur	Fleiri vel launuð störf – og fjölbreytt menntun að baki þeim – ásamt bættri heilsu þeirra sem þjónustu njóta.
Tímarammi	Verkefnið þarf að vinna í skrefum – stefnumótun ljúki vorið 2013, og fyrstu sterku vísar að árangri vorið 2014.

Heiti verkefnis	Verkefni 1.4.1. Heilsutengd þjónusta
Stutt verkefnalýsing	Unnin verði greining á tækifærum í markaðssetningu heilsutengdrar þjónustu á Suðurnesjum. Gert er ráð fyrir að ábyrgð á verkefninu verði á höndum Hekllunnar, en það verði að mestu unnið af þar til bærum utanaðkomandi greiningaraðilum. Að fyrir liggja greinargóð þekking á tækifærum í markaðssetningu heilsutengdrar ferðaþjónustu á Suðurnesjum
Markmið	Skýrslu sé skilað á réttum tíma
Árangursmælikvarðar	Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Greiningu sé lokið og skýrsla liggja fyrir í fyrstu drögum Fullbúin skýrsla um tækifæri í markaðssetningu á heilsutengdri ferðaþjónustu
Heildarkostnaður	7.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	5.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt vinna
Samstarfsaðilar	Einkaaðilar, sveitarfélög, markaðsstofa Suðurnesja, Heklan, fjárfestingasjóðir og ríki.
Verktími	Apríl-december 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Hekllunnar (10% starfshlutf. í 9 mán.)	600.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	4.400.000 kr.
Vinnuframlag samstarfsaðila	2.000.000 kr.

Alls 7.000.000 kr.

Verkþættir 1.4.1.

	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Gagnasöfnun										
Greining										
Ritun skýrslu										
Verklök										

3.2 Menningar- og menntamál

Í hópunum um menningar- og menntamál voru Ásgeir Eiríksson, Vogum, Baldur Þórir Guðmundsson, Reykjanesbæ, Björk Guðjónsdóttir, SSS, Erla Lúðvíksdóttir, Vogum, Inga Sigrún Atladóttir, Vogum, Ingigerður Sæmundsdóttir, Fjölbrautaskóla Suðurnesja, Kristín María Birgisdóttir, Grindavík, Kristján Ásmundsson, Fjölbrautaskóla Suðurnesja og Ólafur Þór Ólafsson, Sandgerðisbæ. Þrjú meginverkefni eru dregin hér út úr þeirri vinnu og eru þau listuð upp hér fyrir neðan í þeirri forgangs röð sem þátttakendur komu sér saman um.

3.2.1 Efling menntunar

Markmið 2.1	Efling menntunar
Lýsing á úrbótartækifærinu	Hefðbundnar iðngreinar eiga undir högg að sækja. Svæðið er undir landsmeðaltali í þátttöku í framhaldsskólanámi. Hlutfall háskólamenntaðs fólks á svæðinu er lágt, menntunarstigið er almennt lágt og hlutfall ómenntaðra atvinnulausra er hátt.
Lýsing á verkefni	Ráðast í átak til að fá iðnmeistara til að taka iðnnema á samning. Hvetja ungt fólk með markvissu átaki til að huga að námi í framhaldsskóla, bæði í bóknámi og verknámi. Efla samstarf og samskipti aðila á svæðinu.
Þátttakendur	Menntastofnanir, atvinnurekendur, heimilin.
Hlutverk SSS	Samræming, utanumhald og frumkvæði.
Markmið um árangur	Ná landsmeðaltali í skólasókn á framhaldsskólastigi. Hækka hlutfall nemenda í starfs- og verknámi í þrepum upp í landsmeðaltal.
Tímarammi	10 ár.

Fjögur verkefni í sóknaráætlun tengjast þessu markmiði. Starfsgreinakynning fyrir grunnskólanema í 9.-10. bekk allra grunnskóla á Suðurnesjum. Greina tækifæri í fjarnámskennslu á Háskólastigi. Stofnun samstarfsvettvangs námsgráðgjafa í grunnskólum, en veruleg tækifæri felst í því að auka samstarf þeirra á milli. Efla starfstengdar smiðjur í skapandi fyrir ungt fólk sem ekki finnur sig í hefðbundnu námi til að minnka brottfall úr framhaldsskóla. Þetta yrði gert með auknu samstarfi um rekstur þeirra smiðja sem til staðar eru og yrði gert í samstarfi menntastofnana og Eldeyjar frumkvöðlaseturs (s.s. Forritunarsmiðja, fatahönnun). Hér fyrir neðan má sjá þessi verkefni frekar sundurgreind.

Heiti verkefnis	Verkefni 2.1.1. Starfsgreinakynning fyrir nemendur í 9.-10. bekk
Stutt verkefnalýsing	Heklan standi að starfsgreinakynningu fyrir alla nemendur í 9. og 10. bekkjum grunnskólanna á Suðurnesjum með það að markmiði að auðvelda þeim að velja sér námsbrautir við hæfi svo þau séu ólíklegri til að hætta í framhaldsskóla. Þetta verkefni tengist því markmiði 20/20 áætlunar ríkisstjórnarinnar að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020.
Markmið	Að nemendur í 9. og 10. bekk séu upplýstir um spennandi starfsgreinar sem mögulegan starfsvettvang til framtíðar.

Árangursmælikvarðar	Að allir 9. og 10. bekkir í grunnskólum á Suðurnesjum hafi fengið kynningu. (Langtímamarkmið að brottfall úr framhaldsskóla minnki - tölulegt markmið skilgreint í vinnunni).
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Undirbúningi sé lokið og kynningar séu í þann mund að hefjast eða hafnar.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Að allir 9. og 10. bekkir í grunnskólum á Suðurnesjum hafi fengið kynningu.
Heildarkostnaður	1.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	1.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan
Samstarfsaðilar	Grunnskólar á Suðurnesjum
Verktími	Júlí - desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklunnar (10% starfshlutf. í 6 mán.)	350.000 kr.
Kostnaður við húsnæði og rútufurðir	650.000 kr.

Alls 1.000.000 kr.

Verkþættir 2.1. 1.

	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Undirbúningur										
Heimsóknir í grunnskólabekkja										
Rýni verkefnis										

Heiti verkefnis	Verkefni 2.1.2. Greining tækifæra í fjarnámskennslu á háskólastigi
Stutt verkefnalýsing	Farið verði í að greina umhverfi fjarnámskennslu á háskólastigi á Suðurnesjum og þau tækifæri sem kunna að felast í auknu samstarfi þar um. Þessi greining tengist öðrum verkefnum sóknaráætlunar um greiningu á samstarfi skóla og því markmiði 20/20 áætlunarinnar að 8 hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020.
Markmið	Að fyrir liggi upplýsingar um tækifæri í fjarnámskennslu á háskólastigi á Suðurnesjum
Árangursmælikvarðar	Skýrslu sé skilað á réttum tíma
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Skýrslu hafi verið skilað
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Skýrsla tilbúin
Heildarkostnaður	1.200.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	1.200.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Menntastofnanir á Suðurnesjum, (m.a. Þekkingarsetur Suðurnesja, Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum og Keilir), íslenskir háskólar sem bjóða upp á fjarnám, Sveitarfélög og viðeigandi ríkisstofnanir
Verktími	Apríl - ágúst 2013

Sundurliðun kostnaðar

Aðkeypt þjónusta 1.200.000 kr.

Alls 1.200.000 kr.

Verkþættir 2.1.2.	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Greining á markaði og tækifærum										
Vinnsla þarfagreiningar										
Skiladagur										

Heiti verkefnis	Verkefni 2.1.3. Samstarfsvettvangur námsráðgjafa í grunnskólum
Stutt verkefnalýsing	Farið verði í að koma á reglubundnum samráðsvettvangi námsráðgjafa í grunnskólum á Suðurnesjum með það að markmiðið að efla samstarf þeirra um skapandi lausnir á vandamálum nemenda og með sérstaka áherslu á að minnka brottfall úr framhaldsskóla. Þetta verkefni tengist öðrum verkefnum sóknaráætlunar um greiningu og eflingu á samstarfi skóla og tengist því verkefni 20/20 áætlunar ríkisstjórnarinnar að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020.
Markmið	Að efla námsráðgjöf á Suðurnesjum og minnka brottfall úr framhaldsskóla.
Árangursmælikvarðar	Mánaðarlegir samráðsfundir námsráðgjafa (langtímamælikvarðar - minnkað brottfall úr framhaldsskólum meðal nemenda sem koma úr grunnskólum á Suðurnesjum. - Verða skilgreindir í vinnunni).
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Undirbúningi sé lokið og fundir séu við það að hefjast
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Komið sé á formlegt samstarf, fundir séu haldnir a.m.k. mánaðarlega og að fyrirsjáanlegt framhald sé á því og gagnsemi vinnunnar.
Heildarkostnaður	1.200.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	600.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan
Samstarfsaðilar	Menntastofnanir á Suðurnesjum
Verktími	Apríl - desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklunnar (10% starfshlutf. í 9 mán) 600.000 kr.

Starfsframlag samstarfsaðila 600.000 kr.

Alls 1.200.000 kr.

Verkþættir 2.1.3.	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Undirbúningur										
Fundir vettvangs námsráðgjafa (einn í mánuði)										
Rýni verkefnis										

Heiti verkefnis	Verkefni 2.1.4. Efling skapandi smiðja fyrir ungt fólk
Stutt verkefnalýsing	Koma á samstarfi þeirra aðila sem eru að vinna að stofnun skapandi smiðja á Suðurnesjum. Markhópurinn sé ungt fólk sem finnur sig ekki í hefðbundnu námi til að minnka brottfall. Þetta verkefni tengist öðrum verkefnum sóknaráætlunar um greiningu og eflingu á samstarfi skóla og tengist því verkefni 20/20 áætlunar ríkisstjórnarinnar að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020.
Markmið	Að koma á samstarfsvettvangi þeirra sem eru að vinna að skapandi smiðjum á Suðurnesjum
Árangursmælikvarðar	Mánaðarlegir samráðsfundir skapandi smiðja (langtímamælikvarðar - minnkað brottfall úr framhaldsskólum meðal nemenda sem koma úr grunnskólum á Suðurnesjum. - Verða skilgreindir í vinnunni).
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Undirbúningi sé lokið og fundir séu við það að hefjast
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Fundir samráðsvettvangsins séu haldnir mánaðarlega og að fyrirsjáanlegt framhald sé á því og gagnsemi vinnunnar.
Heildarkostnaður	4.400.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	2.200.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan
Samstarfsaðilar	Menntastofnanir á Suðurnesjum og skapandi smiðjur
Verktími	Apríl-desember 2013

Sundurliðun kostnaðar	
Umsýsla Heklunnar (20% starfshlutf. í 9 mán)	1.000.000 kr.
Kostnaður við húsnæði og aðföng	550.000 kr.
Styrkir	1.000.000 kr.
Starfsframlag samstarfsaðila	1.850.000 kr.

Alls	4.400.000 kr.
Verkþættir 2.1.4.	mar apr maí jún júl ágú sep okt nóv des
Undirbúningur	
Samstarf hafið	
Rýni verkefnis og ákvörðun um framhaldið	

3.2.2 Skilgreining á stofnunum

Ýmsar og margbreytilegar menntastofnanir er að finna á Suðurnesjum og er það hagur svæðisins að þær vinni sem best saman. Vinna þarf greiningu á þeim tækifærum sem í því felast sem nýtist í ofangreindri vinnu, t.d. við stofnum samstarfsvettvanga námsráðgjafa og samstarfi um smiðjur.

Markmið 2.2	Skilgreining á stofnunum
Lýsing á úrbótartækifærinu	Margar og fjölbreyttar menntastofnanir, Keilir, FS, Fisktækniskólinn, Miðstöð Símenntunar, Bryn ballet, Fjölmíðjan, Þekkingasetur Suðurnesja o.fl. eru á Suðurnesjum. Skilgreina þarf hlutverk þeirra gagnvart svæðinu.
Lýsing á verkefni	Að skilgreina styrkleika hvernar stofnunar, verksvið og markhópa þannig að hver stofnun geti notið sín á sínum forsendum.
Þátttakendur	Framangreindar menntastofnanir, fræðsluskrifstofur.
Hlutverk SSS	Frumkvæði, samræming.
Markmið um árangur	Að verksvið hvernar stofnunar verði skýrt og afmarkað. Valkostirnir verði vel kynntir.
Tímarammi	1 ár.

Heiti verkefnis	Verkefni 2.2.1. Skilgreining menntastofnana
Stutt verkefnalýsing	<p>Ýmsar og margbreytilegar menntastofnanir er að finna á Suðurnesjum og er það hagur svæðisins að þær vinni sem best saman. Vinna þarf greiningu á þeim tækifærum sem í því felast sem nýtist í ofangreindri vinnu, t.d. við stofnum samstarfsvettvanga námsráðgjafa og samstarfi um smiðjur. Í þessu verkefni verði ráðist í kortlagningu á menntastofnunum á Suðurnesjum og tækifærum þeirra til samstarfs. Skilgreindir verði styrkleika hvernar stofnunar, veikleikar þeirra og ógnanir og tækifæri sem þær standa frammi fyrir, svo og verksvið þeirra og markhópar. Þetta verkefni er undanfari annarrar greiningarvinnu á menntastofnunum sem ráðast á í tengslum við sóknaráætlun og tengist 20/20 markmiði ríkisstjórnarinnar að þetta verkefni tengist öðrum verkefnum sóknaráætlunar um greiningu og eflingu á samstarfi skóla og tengist því verkefni 20/20 áætlunar ríkisstjórnarinnar að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020.</p>
Markmið	Að fyrir liggja greinargóð þekking á stöðu menntastofnana á Suðurnesjum og tækifærum til samstarfs og eflingar menntunar.
Árangursmælikvarðar	Skýrslu sé skilað á réttum tíma
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarrar greiðslu	Skýrslu hafi verið skilað
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Niðurstaða kortlagningarinnar í skýrsluformi
Heildarkostnaður	1.500.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	1.500.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Menntastofnanir á Suðurnesjum og sveitarfélög
Verktími	Apríl-júlí 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Hekllunnar (10% starfshlutf. í 4 mán.)	250.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	1.250.000 kr.

Alls 1.500.000 kr.

Verkþættir 2.2.1.	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Greiningarfundur										
Vinnsla samstarfsáætlunar										
Skil skýrslu										
Verklök										

3.2.3 Efling tónlistarhefðar á Suðurnesjum

Á Suðurnesjum hefur undanfarna áratugi byggst upp öflug tónlistarhefð, sem jafnframt er tækifæri til vaxtar á Suðurnesjum og þar af leiðandi borðleggjandi þáttur í sóknaráætlun svæðisins. Þessvegna er eitt markmiða Suðurnesjamanna að efla tónlistarhefðina enn frekar.

Markmið 2.3	Tónlistarhefð á Suðurnesjum
Lýsing á úrbótartækifærinu	Vinna að því að efla tónlistarhefð á Suðurnesjum og styrkja hana enn frekar þannig að við byggjum undir þessa miklu sérstöðu svæðisins.
Lýsing á verkefni	Setja á stofn verkefnahóp sem tekur að sér að markaðssetja tónlist og tónlistarhefð Suðurnesja.
Þátttakendur	Menningarráð Suðurnesja, menningarnefndir sveitarfélaganna, tónlistarskólar svæðisins, fyrirtæki á sviði tónlistar, hljómsveitir, tónlistarfólk, Útón.
Hlutverk SSS	Samræming, frumkvæði.
Markmið um árangur	Að Suðurnes verði þekkt fyrir öflugt og skapandi tónlistarlíf.
Tímarammi	2 ár.

Heiti verkefnis	Verkefni 2.3.1. Efling tónlistarhefðar á Suðurnesjum
Stutt verkefnalýsing	Á Suðurnesjum hefur undanfarna áratugi byggst upp öflug tónlistarhefð, sem jafnframt er tækifæri til vaxtar á Suðurnesjum og þar af leiðandi borðleggjandi þáttur í sóknaráætlun svæðisins. Þessvegna er eitt markmiða Suðurnesjamanna að efla tónlistarhefðina enn frekar. Hér er lagt er til í að farið verði í markaðssetningu á tónlist og tónlistarhefð á Suðurnesjum í samstarfi við hagsmunaaðila. Þetta verkefni má einnig tengja við fyrirhugað samstarf skapandi smiðja.
Markmið	Að markaðssetja tónlist og tónlistarhefð Suðurnesja.
Árangursmælikvarðar	Að hópurinn verði skipaður (langtímamælikvarðar felast í sýnileika tónlistarhefðar Suðurnesja og veltu í greininni og verða skilgreindir í vinnunni) og markaðsáætlun skilað.
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Markaðshópur skipaður og vinnsla markaðsáætlunar hafin.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Markaðsáætlun tilbúin.
Heildarkostnaður	6.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	3.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	Heklan
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Menningarráð Suðurnesja, menningarnefndir sveitarfélaganna, tónlistarskólar svæðisins, fyrirtæki á sviði tónlistar, hljómsveitir, tónlistarfólk, Útón.
Verktími	Apríl - desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Hekllunnar (25% starfshlutf. í 9 mán.)	1.500.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	1.500.000 kr.
Starfsframlag samstarfsaðila	3.000.000 kr.

Alls 6.000.000 kr.

Verkþættir	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Greining á markaði og tækifærum										
Vinnsla markaðsáætlunar										
Skiladagur										

3.3 Markaðs- og ímyndarmál

Í hópnum um markaðs- og ímyndarmál voru Einar Jón Pálsson, Garði, Gunnar Þórarinsson, Reykjanesbæ, Hanna María Kristjánsdóttir, Þekkingarsetri Suðurnesja, Hannes Friðriksson, Reykjanesbæ, Hilmar Helgason, Grindavík, Hörður Harðarson, Vogum, Kristinn Jakobsson, Reykjanesbæ, Magnea Guðmundsdóttir, Reykjanesbæ, Magnús Stefánsson, Garði, Oddur Ragnar Guðmundsson, Vogum, Pálmi Guðmundsson, Garði og Rúnar Árnason, Reykjanesbæ. Hóparnir komu sér saman um fimm meginverkefni og eru þau listuð upp hér fyrir neðan í þeirri forgangs röð sem þátttakendur komu sér saman um.

3.3.1 Efling samstöðu og samvinnu

Hópurinn taldi að nokkur skortur væri á samstöðu og samvinnu ýmissra stofnana á Suðurnesjum og að þar væri tækifæri til að gera betur. Þetta verkefni gengur út á að greina kostina og hefja ferlið að samræmingu og öflugra samstarfi.

Markmið 3.1	Efla samstöðu og samvinnu
Lýsing á úrbótartækifærinu	Það er ekki nægilegt samstarf og samvinna á Suðurnesjum.
Lýsing á verkefni	Efla þarf samstöðu og móta sameiginlega sýn. Nýta og kynna sérstöðu svæðisins. Styrkja Markaðsstofu Suðurnesja og samstarf við Atvinnuþróunarfélag Suðurnesja með sterkari aðkomu sveitarfélaga og auka samstarf við Íslandsstofu.
Þátttakendur	Sveitarfélög, Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum, Heklan Atvinnuþróunarfélag Suðurnesja, Markaðsstofa Suðurnesja, Íslandsstofa, fyrirtæki og hagsmunaaðilar á svæðinu.
Hlutverk SSS	Stýðja við verkefnið og halda utan um framkvæmdina.
Markmið um árangur	Styrking á jákvæðri ímynd svæðisins. Hagkvæmni í samvinnu.
Tímarammi	Mótun stefnu til þriggja ára í senn.

Heiti verkefnis	Verkefni 3.1.1. Sameining, samstarf í stjórnslu
Stutt verkefnalýsing	Hér er lagt til að farið verði í að kanna hagræði af sameiningu og/eða samstarfi stjórnslueininga t.d sveitarfélaga eða stofnana. Áhugavert að kanna ávinning af sameiningu í stærri og smærri stíl.
Markmið	Að greina mögulegt hagræði af sameiningu/samstarfi stjórnslueininga á Suðurnesjum
Árangursmælikvarðar	Að skýrslu sé skilað á réttum tíma
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Greiningu sé að mestu lokið, vinnsla skýrslu komin vel á veg.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Skýrsla um hagræði af sameiningu/samstarfi stjórnslueininga

Heildarkostnaður	6.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	3.000.000 kr.

Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta Sveitarfélög, Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum, Heklan Atvinnuþróunarfélag Suðurnesja, Markaðsstofa Suðurnesja, Íslandsstofa, fyrirtæki og hagsmunaaðilar á svæðinu.
Samstarfsaðilar	
Verktími	Apríl - desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklunnar (10% starfshlutf. í 9 mán.)	600.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	2.400.000 kr.
Starfsframlag samstarfsaðila	3.000.000 kr.

Alls **6.000.000 kr.**

Verkþættir	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Greining á tækifærum										
Vinnsla skýrslu										
Skiladagur										

3.3.2 Efling ímyndar og sjálfsmyndar Suðurnesjanna og Suðurnesjamanna

Rannsóknir gefa til kynna að sjálfsmynd Suðurnesjamanna sé veik og að ímynd svæðisins sé til muna neikvæðari en tilefni er til. Hópurinn var sammála um að það þyrfti að hleypa af stokkunum verkefni til að snúa þessari þróun við með eflingu sjálfsmyndar, bættri ímynd og uppbyggingar orðspors.

Markmið 3.2	Bætt ímynd og efling sjálfsmyndar
Lýsing á úrbótartækifærinu	Ímynd svæðisins á landsvísu er bágborin.
Lýsing á verkefni	Auka jákvæða umfjöllun, draga betur fram það sem vel er gert. Draga fram sérstöðu svæðisins, auka aðráttaraflíð. Efla samþættingu innan svæðis og markaðssetningu út á við.
Þátttakendur	Sveitarstjórnirnar, ferðaþjónustan, fjölmiðlar.
Hlutverk SSS	Samþætting, samræming í stefnumótun.
Markmið um árangur	Að Suðurnes njóti sannmælis, sé álitinn áhugaverður staður heim að sækja, og að hér sé gott að búa og starfa. Viðhorfskannarir á 2ja ára fresti.
Tímarammi	10 ár

Heiti verkefnis

Verkefni 3.2.1.

Bætt ímynd og efling sjálfsmyndar

Lagt er til að skipað verði í fagråd um ímyndar- og markaðsmál svæðisins. Efla þarf þáttagerð og umfjöllun um Suðurnesin m.a. með kaupum á efni til birtingar í ýmsum miðlum. Kaupa þarf sérfræðiþjónustu vegna viðhorfskönnunar. Halda má námskeið og ráðstefnur í tengslum við Jarðvang. Halda þarf við og uppfæra vefinn sudurnesjamenn.is þar sem margir eru virkjaðir til þátttöku í að fjalla um svæðið á fjölbreyttan hátt. Kynna þarf menningu, náttúru og sögu Suðurnesja, m.a. með áherslu á arfleifð sem tengist sjó og sjósókn, í öllum grunnskólum og vinna námsefni í því augnamiði og styðja sérstaklega við viðburði sem eru haldnir á öllum Suðurnesjum. Halda námskeið fyrir leiðsögumenn um sögu og náttúru svæðisins, sjó, sjósókn og matarmenningu og gera kynningar- og ímyndareflingarefni.

Stutt verkefnalýsing

Markmið	Bætt ímynd Suðurnesja og efling sjálfsmýnd Suðurnesjamanna
Árangursmælikvarðar	Marktæk jákvæð þróun á þeim mælikvörðum sem mældir voru í skýrslu um ímynd Suðurnesja (Expectus 2012)
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Vinna við verkþætti sem listaðir eru upp í tímaáætlun verkefnis sé hafin og á áætlun.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Verkþáttum sem listaðir eru upp í tímaáætlun verkefnis sé lokið (þar sem við á).
Heildarkostnaður	9.770.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	9.770.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Sveitarfélög, aðilar í ferðaþjónustu, menntastofnanir, fjölmiðlar.
Verktími	Apríl-desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklunnar (100% starfshlutf. í 9 mán.)	5.250.000 kr.
Aðkeyptar vörur og þjónusta	4.520.000 kr.

Alls 9.770.000 kr.

Verkþættir	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Skipan fagráðs										
Ráðning verkefnisstjóra										
Kaup á sérfræðiþjónustu vegna viðhorfskönnunar.										
Viðhald vefjarins sudurnesjamenn.is										
Undirbúningur fyrir vinnslu námsefnis á grunnskólastigi										
Undirbúningur fyrir þáttargerð um Suðurnesin										
Námskeið og ráðstefnur í tengslum við Jarðvang.										
Undirbúningur rannsókna um sérstöðu svæðisins										
Undirbúningur fyrir leiðsögumannanámskeið										
Keyrsla leiðsögumannanámskeiðs										
Rýni á verkefnið og framhald þess										

3.3.3 Efling vitundar um umhverfis- og vottunarmál

Mikilvægt er að efla vitund um umhverfismál meðal sveitarstjórna, stofnana og fyrirtækja á Suðurnesjum og samræma hugmyndafræðina í þeim efnum.

Markmið 3.3	Efla vitund um umhverfis- og vottunarmál
Lýsing á úrbótartækifærinu	Efla þarf vitund um umhverfis- og vottunarmál.
Lýsing á verkefni	Efling á vitund um umhverfis- og vottunarmál sbr. Snæfellsnes. vinna að umhverfissvottunum.
Þátttakendur	Sveitarfélög á Suðurnesjum, stofnanir og fyrirtæki, Heklan, atvinnuþróunarfélag sem samræmir.
Hlutverk SSS	Styðja við verkefni.
Markmið um árangur	Aukin umhverfisvitund. Góð þátttaka stofnana og fyrirtækja. Eflir jákvæða ímynd.
Tímarammi	Langtíma verkefni.

Verkefni 3.3.1.	
Efla vitund um umhverfis- og vottunarmál	
Heiti verkefnis	Sveitarfélögin á Suðurnesjum hafa samþykkt að vinna að stofnun og þróun jarðvangs (e. geopark) á svæðinu. Stefnt er að því að sækja um alþjóðlega vottun á jarðvangnum og er hafinn undirbúningur umsóknar um aðild að European Geoparks Network og UNESCO Global Geoparks Network. Bundnar eru vonir við að árangur verkefnisins skili sér í fjölgun ferðafólks á svæðinu, eflingu vísindarannsókna, meiri samvinnu og uppbyggingu í ferðaþjónustu og dýpri og aukinni þekkingu á viðfangsefninu jarðvangur. Nokkuð hefur verið unnið í skilgreiningu sjálfbærni í tengslum við þessa vinni og hér er lagt til að verkefnisstjóri Jarðvangs, sem jafnframt er starfsmaður Hekllunnar haldi fyrirlestra um sjálfbærni meðal sveitarstjórna, fyrirtækja og stofnana á Suðurnesjum að undangenginni greiningu á stöðunni og komi með hugmyndir til úrbóta og samræmingar.
Stutt verkefnalýsing	Efling vitundar um sjálfbæra þróun, umhverfis- og vottunarmál meðal fyrirtækja, sveitarstjórna og stofnana á Suðurnesjum.
Markmið	Að skilgreindir aðilar hafi fengið kynningu á sjálfbærni, umhverfis- og vottunarmálum við lok vinnslutíma
Árangursmælikvarðar	
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Undirbúningi sé lokið og fyrirlestrar hafnir.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Fyrirlestrum sé lokið.
Heildarkostnaður	1.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	1.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Sveitarfélög, stofnanir og fyrirtæki
Verktími	Apríl - desember 2013
Sundurliðun kostnaðar	
Umsýsla Hekllunnar (10% starfshlutf. í 10 mán.)	600.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	400.000 kr.
Alls	1.000.000 kr.
Verkþættir	mar apr maí jún júl ágú sep okt nóv des
Greining á stöðunni	
Gerð fyrirlestra	
Fyrirlestrar haldnir	
Rýni verkefnis	

3.3.4 Miðlun upplýsinga til ferðamanna

Mikilvægt úrbótarverkefni í markaðsmálum Suðurnesja er að bæta upplýsingagjöf til þeirra fjölmörgu ferðamanna sem sækja svæðið heim.

Markmið 3.4	Miðlun upplýsinga til ferðamanna
Lýsing á úrbótartækifærinu	Suðurnesin hafa sem hagsmunaaðili ekki samstarf um að miðla upplýsingum til ferðamanna um hversvegna það á að vera áhugavert fyrir ferðamanninn að staldra við á Suðurnesjum.
Lýsing á verkefni	Miðlun upplýsinga um gæði svæðisins s.s. Jarðsagan, Geopark, menning, hollt loftslag, sjávarloftið, norðurljós, strand- og bryggjuveiði, brimbretti, sjósund. Holl útivera, hlaup, gönguferðir, golf, rokið (húsbílar, hótél, fjórhjólaferðir, Bláa Lónið, Víkingaheimar, Kvikan, Saltfisksetrið, Fræðasetrið, tónlistarhefð, íþróttahéð, handverk.
Þátttakendur	Markaðsstofa Suðurnesja í samvinnu við ferðaþjónustuaðila, Isavia, menntastofnanir o.fl.
Hlutverk SSS	Styðja við verkefnið og kynna.
Markmið um árangur	Fjölgun á ferðamönnum og aukin umsetning.
Tímarammi	Þrjú til fimm ár. Endurskoðað árlega.

Heiti verkefnis	Verkefni 3.4.1. Upplýsingamiðlun til ferðamanna
Stutt verkefnalýsing	Mikilvægt úrbótarverkefni í markaðsmálum Suðurnesja er að bæta upplýsingagjöf til þeirra fjölmörgu ferðamanna sem sækja svæðið heim. Lagt er til að farið verði í gerð viðburðadagatala sem birtist bæði á ensku og íslensku á netinu og það markaðssett.
Markmið	Að upplýsingar um viðburði sem eiga erindi til ferðamanna á Suðurnesjum sé aðgengilegri
Árangursmælikvarðar	Að viðburðadagatal sé komið á vefinn.
Áætluð staða verkefnisins í september – forsenda annarar greiðslu	Uppsetningu viðburðadagatala sé lokið og kynning og markaðssetning að hefjast.
Lokafurð – forsenda lokagreiðslu	Að kynning og markaðssetning viðburðadagatala hafi farið fram og hann sé farinn að nýttast ferðamönnum skv. mælingum.
Heildarkostnaður	4.000.000 kr.
- þ.a. framlag úr sóknaráætlunarsjóði	4.000.000 kr.
Ábyrgðaraðili	SSS
Framkvæmdaaðili	Heklan og aðkeypt þjónusta
Samstarfsaðilar	Aðilar í ferðaþjónustu, Isavia o.fl.
Verktími	Apríl-desember 2013

Sundurliðun kostnaðar

Umsýsla Heklunnar (25% starfshlutf. í 9 mán.)	1.300.000 kr.
Aðkeypt þjónusta	2.700.000 kr.

Alls 4.000.000 kr.

Verkþættir

	mar	apr	maí	jún	júl	ágú	sep	okt	nóv	des
Greining á samstarfsverkefnum										
Vinnsla samstarfsáætlunar										
Uppsetning viðburðardagatala										
Kynning og markaðssetning dagatala										
Rýni verkefnis										

Samantekt

Hér fyrir ofan er gert ráð fyrir að 45 milljónum og 270 þúsundum króna verði varið af fjármunum sem Suðurnes fá úthlutað í 14 skilgreind verkefni tengd sóknaráætlun. Að auki er gert ráð fyrir mótframlagi sveitarfélaga, fyrirtækja og annarra samstarfsaðila upp á 18,3 milljónir. Þannig má reikna með að á árinu 2013 verði varið rúmum **63,5 milljónum króna** í verkefni tengd sóknaráætlun á Suðurnesjum, þar af 27,5 milljónum í verkefni tengd atvinnumálum og nýsköpun, 15,3 milljónum í menningar- og menntamál og 20,77 milljónum í markaðs- og ímyndarmál.

Á ársgrundvelli verður um að ræða tvö og hálf starfsgildi sem þarf að sinna þessum verkefnum á vegum Samtaka sveitarfélaga á Suðurnesjum og Heklunnar, atvinnuþróunarfélags Suðurnesja.

Öll þessi verkefni falla vel að þeirri stefnumótun sem hefur átt sér stað á Suðurnesjum undanfarin ár og eiga að nýtast í að mæta þeim erfiðleikum sem að svæðinu steðja í kjölfar brotthvarfs Varnarliðsins 2006 og efnahagshrunsins 2008 og tíundaðir eru í stöðugreiningunni í upphafi þessarar skýrslu. Ofangreind verkefni nýtast vel til að leggja grunninn að frekara starfi til sóknar, t.a.m. með því að stuðla að auknu samstarfi, vandaðri greiningu á tækifærum og til að hleypa af stokkunum nýjum verkefnum sem renna stoðum undir sókn svæðisins.

Lokaorð

Suðurnes búa yfir miklum tækifærum, en standa jafnframt frammi fyrir erfiðum áskorunum í þeim málaflokkum sem eru til umfjöllunar í sóknaráætlun þessari. Þar er stærsta verkefnið að vinna bug á atvinnuleysinu á Suðurnesjum, sem er vel yfir landsmeðaltali. Annað stórt verkefni er efling menntunar á svæðinu og fjölgun starfa fyrir vel menntað fólk, svo það kjósi Suðurnesin sem búsetukost og flytjist ekki á brott þegar það hefur aflað sér menntunar.

Ljóst er að áttak þarf að gera í atvinnumálum á svæðinu. Þar er horft til þeirra stóru tækifæra sem búa á svæðinu og þess sem helst er á teikniborðinu í dag, eins og álver í Helguvík, frekari fullvinnsla á sjávarfangi, efling starfseminnar í tengslum við Keflavíkurflugvöll og uppbyggingu heilsutengdrar þjónustu, svo helstu áhersluatriði þessarar sóknaráætlunar séu nefnd.

Í öðru lagi þarf að ráðast í eflingu menntunar á svæðinu. Einnig þarf að vinna að bættri ímynd svæðisins, skilgreina betur verkefni þeirra stofnana sem fyrir eru á svæðinu, byggja undir hina sterku tónlistarhefð sem er á Suðurnesjum og efla menningartengda starfsemi og fræðslu í tengslum við sjó og sjósókn á Reykjanesi.

Í þriðja lagi þarf að auka samstöðu og samvinnu í markaðsmálum á svæðinu. Það þarf að byggja jafnt og þétt upp orðspor Suðurnesja sem áhugaverðs búsetukosts og staðsetningar fyrirtækja. Það þarf að efla vitund um umhverfis- og vottunarmál á svæðinu og efla sjálfsmynd Suðurnesjamanna, auk þess að gera áttak í betri miðlun upplýsinga til ferðamanna.

Þetta eru þau verkefni sem sveitarstjórnarfólk og hagsmunaaðilar eru sammála um að þurfi að setja í forgang á næstu árum og jafnframt þau sem vonast er til að ná samvinnu og samstöðu um í samskiptum við ríkisvaldið og aðra þá aðila sem að málum þurfa að koma.

Niðurstöður verkefna Sóknaráætlunar Suðurnesja á árinu 2013, verða því leiðarljós áframhaldandi vinnu við Sóknaráætlun Suðurnesja um ókomin ár.

6 Helstu heimildir

- Byggðastofnun. (2012). *Sóknaráætlun Suðurnesja, Stöðugreining, drög í nóvember 2012*. Sauðárkrókur: Byggðastofnun.
- Capacent Gallup. (2012). *Viðhorf gagnvart Suðurnesjum*. Reykjavík: Capacent Gallup.
- Expectus. (Mars 2010). *2020 Sóknaráætlun, Stöðuskýrsla Suðurnesja, töluleg samantekt*. Sótt 18. Október 2012 frá <http://www.forsaetisraduneyti.is/media/island/soknaraetlanir-fyrir-svaedi/landshlutask-sudurn.pdf>
- Expectus. (Nóvember 2012). *Ímynd Suðurnesja. Skýrsla unnin fyrir Hekluna, atvinnuþróunarfélag Suðurnesja*. Reykjavík: Expectus
- Guðbjörg Guðmundsdóttir. (2012). *Þekkingarsetur og stoðstofnanir, samantekt eftir landshlutum árið 2009, drög*. Reykjavík.
- Hagstofa Íslands. (18. Apríl 2012). *Talnaefni » Verðlag og neysla » PX*. Sótt 18. apríl 2012 frá Hagstofa Íslands: <http://hagstofa.is/?PageID=2599&src=/temp/Dialog/varval.asp?ma=VIS01000%26ti=Breytingar+%E1+v%EDsit%F6lu+neysliver%F0s+fr%E1+1988%26path=../Database/visitotur/neysliverd/%26lang=3%26units=V%EDsit%F6lur%20og%20hlutf%F6ll>
- Hagstofa Íslands. (2012). *Talnaefni, mannfjöldi, sveitarfélög*. Sótt 17. september 2012 frá Hagstofa Íslands: <http://hagstofan.is/Hagtotur/Mannfjoldi/Sveitarfelog>
- Enginn höfundur. (án dags.). *Tillaga til ríkisstjórnar um sameiginlegan skilning Stjórnarráðsins að útfærslu Sóknaráætlana landshluta árin 2012-2020*.
- Héðinn Unnsteinsson, Pétur Berg Matthíasson. (2012). Stýrinet: Nýsköpun innan Stjórnarráðsins. Nýtt verklag í samstarfi milli stjórnsýslustiga. *Stjórnmál og stjórnsýsla*, 253-270.
- Kanon arkitektar, VSÓ ráðgjöf. (Mars 2012). *Svæðisskipulag Suðurnesja*. Sótt 18. október 2012 frá <http://www.vso.is/Skipulagsverkefni/4-7-Sudurnes/120713-ssk-greinargerð-08182.pdf>
- Kristján Guy Burgess; Guðmundur Steingrímsson. (2008). *Grænn iðnaður á Suðurnesjum; Skýrsla um uppbyggingu alþjóðlegs fyrirtækjaborps á sviði grænnar tækni í nágreni Keflavíkurflugvallar*. Reykjavík: Alþjóðaver, ráðgjöf.
- Netspor. (2008). *Tillögur að klösum á Reykjanesi; Klasar og sviðsmyndir*. Reykjavík: Netspor.
- Netspor. (2010). *Reykjanes 2030; Fjórar sviðsmyndir um hugsanlega þróun samfélagsins á Reykjanesi árið 2030*. Reykjavík: Netspor.
- Niðurstaða þjóðfundar - Suðurnes*. (13. mars 2012). Sótt 18. október 2012 frá <http://www.forsaetisraduneyti.is/media/2020/Nidurstodur-thjodfunda-utfyllt-Sudurnes.pdf>
- Oxford Economics. (2011). *Efnahagslegur ábati af flugrekstri á Íslandi*. Oxford: Oxford Economics.
- Request No 270282. (2012). *Sustainable Economic Development of the Sudurnes region, Iceland, Feasibility Study of Project Options*. Brussels: Lot 7: Culture, Governance and Home Affairs.
- Request No 270282. (2012). *Sustainable Economic Development of the Sudurnes region, Iceland, Final Report*. Brussels: Lot 7: Culture, Governance and Home Affairs.

Request No 270282. (2012). *Sustainable Economic Development of the Sudurnes region, Iceland, Resource Park Project Fiche*. Brussels: Lot 7: Culture, Governance and Home Affairs.

Request No 270282, . (2012). *Sustainable Economic Development of the Sudurnes region, Iceland, RERC Fiche*. Brussels: Lot 7: Culture, Governance and Home Affairs.

Rósbjörg Jónsdóttir; Þóra Margrét Þorgeirsdóttir. (2011). *Auðlindagarðurinn á Suðurnesjum*. Reykjavík: Gekon ehf.

Samvinnunefnd um svæðisskipulag Suðurnesja. (mars 2012). *Svæðisskipulag Suðurnesja 2008 - 2024*. Sótt 28. ágúst 2012 frá <http://www.vso.is/Skipulagsverkefni/4-7-Sudurnes/120713-ssk-greinargerð-08182.pdf>

Sigurður Jóhannesson; Anna Guðrún Ragnarsdóttir; Ólafur Garðar Halldórsson. (2012). *Áhrif Keflavíkurflugvallar og Ásbrúar á atvinnuástand á Suðurnesjum*. Reykjavík: Hagfræðistofnun Háskóla Íslands.

Stjórnarráð Íslands. (27. Nóvember 2012). *Sóknaráætlanir landshluta – 400 milljónir til sveitarfélaga*. Sótt 4. Febrúar 2013 frá Stjórnarráð Íslands: <http://www.stjornarrad.is/rikisstjorn/frettir/nr/500>

Vaxtarsamningur Suðurnesja. (Janúar 2010). Sótt 18. október 2012 frá <http://vaxtarsamningur.sss.is/Upplýsingar/>

Velferðarvaktin. (2012). *Suðurnesjavaktin, áfangaskýrsla*. Reykjavík: Velferðarráðuneytið.